

471

సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నోవోదోకలు
[1997] 3 S.C.R.

కృశాన్ కుమార్, అసోసేటెంట్ సాక్రటరీ, మార్కెట్
కమిటీ,

భోవానీ, భోవానీ జిల్లా, (హర్యానా)

వర్సెస్

హర్యానా స్టేట్ అగ్రికల్చరల్ మార్కెటింగ్
బోర్డు,

పంచకుల దానో పరధాన కార్యదర్శి ద్వారా

మార్చి 31, 1997

[కౌ.రామస్వామి మర్యు డి.పి.నాథ్, వా,
న్యాయమూర్తులు]

సర్వోన్నత చట్టం - న్యాయమకం - తగిన అర్హత లేదననే
కారణంతో తొలగింపు - యొక్క చట్టాలుబాటు - హర్యానా
రాష్ట్ర వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ బోర్డు - సహాయక
కార్యదర్శిగా న్యాయమకం - నోరదేశిత అర్హతలు -
పరభుత్వ కార్యాలయం లేదా హాక్ష్మిక పరభుత్వ
సంస్థలలో మూడేళ్ల అనుభవం అవసరం - అప్పీలుదారు
న్యాయమకం - అతను సమర్పించిన అనుభవ ధృవీకరణ పత్రం -
హాక్ష్మిక పరభుత్వ సంస్థదీగో కనుగొనబడలేదు -
పర్యవసానంగా న్యాయమకం యొక్క రద్దు - తొలగింపు
ఉత్తరమలను సవాలు చేస్తూ రిట్ - హైకోర్టు ద్వారా
కొట్టవేత - అప్పీల్ - నోరణయించారు, హైకోర్టు
ఉత్తరమలు ఎలాంటి చట్టవరుద్ధతకు గురికాలేదు
ఎందుకంటే ఎంపీకకు దరఖాస్తు చేసుకున్న తేదీ నాటికి
నోబంధనల పరకారం నోరదేశిత 3 సంవత్సరాల అనుభవం లేదు -
అప్పీలుదారుడు తగినంత అనుభవం వందాడు, కానీ ఇవ్వుడు
వయస్సు పరకారం నోక్షేధించబడడాడు - ఈ పరస్థితులలో
పరతీవదీ ఈ వోషయానో కౌత్తగా మనఃపరీశీలించి,

అతన్ నో సహాయక కార్యదర్శిగా నయమించడానోకో తగిన నోరణయం తీసుకోవాలనో ఆదేశించారు.

సోవోల్ అప్ పోల్ అధికార పరోధి: సోవోల్ అప్ పోల్ నం.2782 ఆఫ్ 1997.

సో.డబ్ ల్ యు.పి.నం.16133 ఆఫ్ 1995 లో పంజాబ్ మర్యు హర్యానా హైకోర్టు 29.5.96 నాటి తీర్మా మర్యు ఉత్తర్మా నుండి.

సుధీర్ వాలియా మర్యు ఎం.ఎస్.దహియా అప్ పోలుదారు తరఫున.

బి.ఎస్.చాహర్ మర్యు వినయ్ గార్గ్ పరతివాదీ తరఫున.

కోర్టు ఈ క్రింది ఉత్తర్ములను వాలువరించంది:

అనుమతి మంజూరు చేశారు.

సో.డబ్ ల్ యు.పి.నం.16133/95లో పంజాబ్ మర్యు హర్యానా హైకోర్టు డివిజన్ బంచ్ 1996 మే 29న ఇచ్చిన తీర్మా నుండి పరతయక అనుమతి దవారా ఈ అప్ పోల్ తలాత్తుతుంది. హర్యానా రాష్ట్ర వయవసాయ మార్కెటింగ్ బోర్డు సహాయక కార్యదర్శి పోస్టుకు నయమకం కోసం పరతివాదీ ఒక పరకటనను పరచురించనట్లు అంగీకరించబడిన స్థానం. నయమకానోకో నోటిఫై చేసిన 11 పోస్టులలో, జనరల్ అభ్యయర్థులకు ఆరు పోస్టులు, షాడ్యూలర్ కులాలకు 3 పోస్టులు, ఇతర వానుకబడిన తరగతులకు 2 పోస్టులు కేటాయించబడ్డాయి. దానోకో అనుగుణంగా, అప్ పోలుదారు నయమకం కోసం తన అభ్యయర్థనను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలనో వజ్ ఇప్ తి చేశారు. హర్యానా స్టేట్ అగ్రికల్చరల్ మార్కెటింగ్ బోర్డు సర్వీస్ రూల్స్, 1974

(సంక్షిప్తపతంగా, 'రూల్స్') కింద నిర్దేశించిన అర్హతలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి:

“(1) గుర్తింపు పొందిన వాళ్ళ వాదయాలయం నుండి గ్రాడ్యుయేట్; మరీయు.

(2) పంజాబ్ వ్యవసాయ ఉత్పత్తి మార్కెటింగ్ చట్టం, న్యాయాలు మరీయు నిబంధనల గురించి తగినంత జ్ఞానం; మరీయు

(3) పరభుత్వ కార్యాలయం/పాక్షిక పరభుత్వ సంస్థలలో కనీసం మూడు సంవత్సరాల అనుభవం ఉండాలి.”

అప్పీలుదారుకు హర్యానా వేరే హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ (i) లో 6.10.1984 నుండి 4.1.1985 వరకు, (ii) 7.1.1985 నుండి 31.3.1985 వరకు, (iii) 6.5.1985 నుండి 28.7.1985 వరకు, (iv) 30.7.1985 నుంచి 29.10.1985 మరీయు (v) 2.11.1985 నుండి 5.12.1985 వరకు పనిచేసిన అనుభవం ఉంది. 24.4.1988 మరీయు 30.4.1991 మధ్య హౌసింగ్ లోన్ హౌసింగ్ నేషనల్ క్రికెట్ వాస్ బిల్డింగ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ లో పనిచేసిన అనుభవం కూడా ఉంది. దాని ఆధారంగా ఆయనను ఎంపిక చేసి నియమించారు. 1992 ఆగస్టు 1న ఆయన వాషింగ్టన్ చేరారు. తదనంతరం రిటైర్మెంట్ నం.161/95 దాఖలు చేయబడింది మరీయు 1995 జనవరి 2న ఇచ్చిన తీర్మాన ద్వారా నియామకాలు సక్రమంగా జరిగాయి మరీయు నియమించబడినవారు నిబంధనలకు అనుగుణంగా సక్రమంగా అర్హత కలిగి ఉన్నారా అని పరిశీలించాలని హైకోర్టు బోర్డును ఆదేశించింది. ఒకవేళ అభ్యర్థులకు అర్హత లేకపోతే నియామకాలను రద్దు చేసినట్లు భావించాలని ఆదేశించారు. దాని కొనసాగింపుగా, రికార్డును సమర్పించమని అప్పీలుదారుకు నోటీసులు జారీ

చేశారు. తదనుగుణంగా, అప్పపీలుదారు రోకారోడును సమర్పించారు. అధారోటో కూడా ఇదో వోషయానోనో పరోగణనలోకో తోసుకునో ఈ వోధంగా తోర్రోమనోచోచోందో:

“శోరో కృషోణ కుమారో, పోరతోవోదో నం. 6, హోసోసారో నోషనలో కోఆపరోటోవో హోసో బోలొడోంగో సోసనైటో లోమోటొడో, హోసోసారో యోకోక అనుభవ ధృవోకరణ పతోరొనోనో సమర్పించారు, అకోకడ అతను 24.4.1988 నుంచో 30.4.1991 వరకు అకొంటొంటో-కమో-కోలరోకో గో పనోచోశారు. ఆయన నోయోమకం ఆయన సమర్పించోన అనుభవ ధృవోకరణ పతోరం యోకోక ధృవోకరణకు కూడా లోబడో ఉంటుందో. ఒకవోళ, నోయమాల పోరకారం అనుభవ ధృవోకరణ పతోరం నోజమ్నైనదో కొకపోతో, అతనో నోయోమకొనోనో రదోదు చోసో అధోకారం బోరోడుకు ఉంటుందో.”

వారు ధృవోకరణ పతోరొనోనో పరోశోలొంచో, అదో నోజమ్నైనదనో తోలొందనో, అయోతో హోసోసారో కోఆపరోటోవో హోసో బోలొడోంగో సోసనైటో హొకోషోక పోరభుతోవ సంసోధగో గురోతోంచలొదనో పోరోకొనోనారు. పోరభుతోవ నోధో నుండో సంసోధకో ఎలొంటో సహకారం అందలొదు. తదనుగుణంగా, అతనో నోయోమకం రదోదు చోయబడొందో. ఆ ఉతోతోరోమలను పోరశోనోసోతూ ఆయన రోటో పోటోషనో దొఖలు చోశారు, అదో కొటోటోవోయబడొందో. అందువలోల, పోరతోయోక అనుమతో దోవారొ ఈ అప్పపీలో.

ఈ కోరోటు 1996 సోపొటొంబరో 30న నోటోసు జారో చోసొందో, అందులో ఈ కోరోందో వోధంగా పోరోకొనబడొందో:

“అప్పపీలుదారుకు ఇపోమడు 36 సంవతోసరాల వయసోసు ఉందనో, అతను మరో ఇతోర నోయోమకొనోకో అరోహొడు కొదనో సూచన మోరకు అప్పపీలుదారు తరమ నోయోయవోదో నోవోదొంచారు. అప్పపీలుదారు పోరతోభొవంతమ్నైన

రోకార్డు కలిగి ఉన్నారను పేర్కొన్నారు. అందువల్ల, తన కోసును సానుభూతితో పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని ప్రతిపాదానికి నోటీసు జారీ చేయాలని ఆయన అభ్యర్థించారు."

తన కోసును సానుభూతితో పరిశీలించడానికి తాము సిద్ధంగా లేమని పేర్కొంటూ ప్రతిపాదా కౌంటర్ అఫీడవిట్ దాఖలు చేశారు. హర్యానాలోని కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ రిజిస్ట్రార్ నోవేదీక ప్రకారం హిస్సార్ నేషనల్ కోఆపరేటివ్ హౌస్ బిల్డింగ్ సొసైటీ హక్ష్మీక ప్రభుత్వ సంస్థ కాదని వారు తమ కౌంటర్ అఫీడవిట్ లోని పేరా 3(ఎఫ్)లో పేర్కొన్నారు. అందువల్ల అతను న్యాయమాల ప్రకారం సూచించిన అర్హతను నారపేర్చడు.

అప్పీలుదారు తరఫు న్యాయవాది అతను ఎటువంటి అక్రమ ధృవీకరణ పత్రాన్ని సమర్పించలేదని పాదించారు. అతను అధారానికి ముందు ధృవీకరణ పత్రాలను సమర్పించాడు, అది సర్వేనదని కనుగొనబడింది. సహాయక కార్యదర్శిగా న్యాయమించబడటానికి ముందు ఆయనకు తగినంత అనుభవం ఉంది. ఇది హక్ష్మీక ప్రభుత్వ సంస్థ కాదని ఇప్పటికే కనుగొనబడినప్పటికీ, అతని అవసరమైన అర్హతలు మరియు అనుభవంతో న్యాయమించినట్లు పరిగణించవచ్చని కూడా కోరారు. 1995 అక్టోబరు 6 నాటి ప్రభుత్వ ఉత్తరము ద్వారా 3 సంవత్సరాల అనుభవం అవసరాన్ని తొలగిస్తూ నిబంధనలను సవరించారని, అయితే తొలగింపు ఉత్తరములు 1995 అక్టోబరు 31న వచ్చాయని కూడా ఆయన మా ధృష్టికి తీసుకువచ్చారు. అందువల్ల, అతని కోసును సంబంధిత సమయంలో తగినంత అనుభవం ఉన్న ప్రతిపాదాకని పరిగణనలోకి తీసుకోవచ్చు. హైకోర్టు గుర్తించిన విధంగా అర్హత అనేది షరతులలో ఒకటి కాబట్టి, సంబంధిత సమయంలో అతనికి ఆ అర్హత లేనందున, అతని సర్వీసు

నుంచీ తొలగించడం నోయమాలకు అనుగుణంగా ఉందనీ పోరతీవాదీ తరఫు నోయాయవాదీ వాదించారు.

సంబంధిత వాదనల దృష్ట్యా, పరోశీలన కోసం తలాత్ తో పోరశోన ఏమీటంటే: హైకోర్టు తోసుకున్న అభిపోరాయం చట్టపరంగా సర్వైనదేనా? ఖచ్చితంగా చాపోహాలంటే, ఎంపోకకు దరఖాస్తో చోసుకున్న తోదో నాటోకి నోయమాల పోరకారం నోర్దోశోత 3 సంవత్సరాల అనుభవం లోదనో కారణంతో హైకోర్టు ఉత్తర్వులు ఎటువంటి చట్టవోరుదోధతకు గురొకాలోదు. మరో మాటలో చాపోహాలంటే, సహాయక కార్యదర్శోగా నోయమకానోకి అవసరమైన అర్హతగా 3 సంవత్సరాల అనుభవం. 1992 జనవరి 10న ఆయన నోయమకం మరొయు రోట్ పోటిషన్ మంజూరు మధ్య కాలంలో, అతను సహాయక కార్యదర్శోగా పనోచోసిన అనుభవానో తగొనంత పొందొడనో మరొయు సహాయక కార్యదర్శోగా ఆయన వోధులు నోర్వర్తొంచడం కూడా వోవాదాస్పదం కాలోదు లోదొ పోరతీవాదీ ఏ తపోవోదం కనుగొనలోదనో తొలుస్తోందో. అతను ఇపోమడు వయస్సు రోత్తొయొ నోషోధొంచబడొడొడనో తొలుస్తోందో. ఈ పరోస్థొతులలో, పోరతీవాదీ ఈ వోషయొనో కొత్తగా పునఃపరోశొలొంచొలొ మరొయు సహాయక కార్యదర్శోగా నోయమొంచడొనోకి తగొన నోర్ణయం తోసుకోవొలనో మోము భొవొస్తోతున్నొము.

పైన పోర్కొన్న చట్టపరమైన సోధొతొనొ మరొయు వాస్తోవ పరోస్థొతొనొ దృష్టొలొ ఉంచుకునొ, అపోపోల్ అనుమతొంచబడుతుందొ మరొయు రోట్ జొరొ చోయబడుతుందొ, కొనొ, పరోస్థొతులలో, ఖర్చులు లోకుండా.

అపోపోల్ అనుమతొంచబడొందొ.